

félköríves, profil nélküli kőkeretes ajtónak a küszöbe, amely egyértelműen egy a palotaépület alá nyúló pinceág bejárataként volt meghatározható. Hogy az a pinceág azonosítható a palota kutatása kapcsán említett pincével, azzal bizonyítható, hogy a nagypince ajtó előtti területén vastag homokkőréteget találtunk – ez a pinceág természetes homokkőbe vágott „boltozata” említett beszakadása kapcsán „ömlött” ki erre a területre. Feltárása a következő évek fontos feladata lesz.

Úgy tűnik, hogy a pince még csupán sarokindításaiban ismert Ny-i kőfala már viszonylag korán kidőlt – e részen megfigyelhetjük a természetes homokkő felületének pusztulásából eredeztethető homoklerakódást is. A további pincefalak közül jobb állapotban maradt ránk az É-i (a korábbi várfal belső oldalához hozzáépített, állványgerendák fészkei jól mutató) fal, melynek egy markáns belső padkáját is feltárhattuk. Roncsoltabb falsíkot mutatott az említett pinceajtót magába foglaló, szabálytalan vonalú K-i fal, melynek ez a formája-elhelyezkedése abból adódott, hogy a korábbi palotafalhoz építették hozzá, s emiatt – eltérően a Ny-i faltól – nem merőleges az itt már erőteljesen D felé forduló várfalra. Ezzel a fallal egyidős az É-i pincefal K-i meghosszabbításában található, továbbra sem értelmezhető rámpa, s az is kétségtelen hogy maga a K-re nyíló pinceajtó is – ez eredetileg egy téglathidálással rendelkezett a mélypince belső tere felé. Végül a D-i fal igen roncsolt állapotban került elő, nagyobb fokú pusztulása az itt közel szabályos elrendezésben kialakított két (fülke formájában ránk maradt) szellőző/bevilágító aknának – pontosabban azok falszerkezetet meggyengítő szerepének – köszönhető. Mivel a legnagyobb mélységet a mélypince K-i oldalán értük el, itt lehetett megfigyelni – úgy az É-i, mint a D-i oldalon, de az utóbbi helyen különösen markánsan – azt a több mint 100 cm magas lépcső falvisszaugrást, melyet végül a DK-i sarokban tudtunk értelmezni. Itt ugyanis egy vízszintes padkában zárult, azaz egy dongaboltozat válla fészkeinek bizonyult. Bár azt a feltárás jelenlegi állásánál sem bizonyítani, sem cáfolni nem tudtuk, hogy ez a – feltehetően téglaszerkezetű – boltozat meg is épült, kétségtelen, hogy magassága lényegében az É-i pincefal padkájának felelhetett (volna) meg s így átfut(hat)ott a K-i pinceajtó felett.

A mélypince kialakításának kora még nem tekinthető tisztázottnak, a DNy-i sarkon kívül még 1975-ben feltárt személgödör pénzleletei és a padlótegla-töredékek alapján a Mátyás-kor is elképzelhető, de ma még az sem zárható ki, hogy erre az építkezésre is a korábban meghatározott II. Ulászló-kori reneszánsz átalakítás keretében került sor.

Fentiek mellett kisebb kutatásokat végezhattunk a torony belsejében és K-i valamint É-i fala előtt a burkolási és villámhárítóépítési munkák kapcsán; figyelemmel kísérhettük a várudvar gépi tereprendezését, melynek során a D-i várfalhoz egykor csatlakozó egyszerűbb – még feltáratlan – építmények kiterjedésére vonatkozóan nyertünk adatokat.

FELD ISTVÁN

322. Somogysámszon, Alsó-Fenyves-dűlő

(Somogy megye) Ő

2006. október 3-án hitelesítő terepbejárást végeztem a község közigazgatási területéhez tartozó Alsó-Fenyves-dűlőben, ahol töltésföld kinyerésére bányatelek fektetését tervezik. A tervezett bányaterület a Somogysámszonból Marcaliba vezető 065/1 hrsz. úttól D-re, a 085 és a 003 hrsz. földúttól K-re elterülő É-D-i irányú dombvonulaton, a 087/4, 087/5, 087/9, valamint a 094/5 hrsz. területeket érinti. A környező területtel együtt 2006. februárban Gallina Zsolt végzett terepbejárást, az említett 065/1 hrsz. út mindkét oldalán. A jelenleg vizsgálat alá vett területen, illetve közvetlen közelében két kisebb kiterjedésű, kis intenzitású lelőhelyet talált. A hitelesítő terepbejárás során sikerült a 087/5 hrsz. területen lelőhelyet azonosítani, és K-i irányú kiterjedését meghatározni. A tiszta, száraz, de esőverte és vízmosásos, homokos talajú kukorica között jó megfigyelési körülmények mellett kevés őskori edénytöredék, és egy nagyobb kovapattinték került elő. A lelőhely intenzitása az előzetes vizsgálatoknak megfelelően csekély, kiterjedése kb. 140×50 m, iránya nagyjából a területet DNy-ÉK irányban átszelő gázvezeték irányával egyezik meg.

KÖLTŐ LÁSZLÓ

323. Sorkikápolna határa

(Vas megye) Kk

2006. december 13-án a településtől ÉK-re, a vasút és a Keszőcei-dűlő, illetve a régi vasútállomás és a vasúti átjáró által bezárt területen, mintegy 50 m-es körben késő középkori kerámiatöredékeket találtunk. A terület szántó (a Hévíz-Szombathely között futó 400 kV-os nagyfeszültségű vezeték vonalának terepbejárása, 26. sz. lh.).

SKRIBA PÉTER

324. Sormás, Török-földek

(Zala megye) U, R

A lelőhelyen – a 2002., 2003. és 2005. évi előzmények után – újabb megelőző feltárássra 2006. március 27. és június 29. közt került sor. Ezúttal az M7 autópálya nyomvonalát mindkét oldalon kísérő 2. sz. pótkisajátítási területeken ástunk; a korábbi kutatásokkal együtt így a nagy kiterjedésű őskori (elsősorban neolit) lelőhelyből összesen 53 000 m² összefüggő felületet tártunk fel.

A lelőhelyen 2006-ban is – a szórványos Starčevo, DVK és Balaton-Lasinja leletek mellett – főként a késő neolitikus Sopot- és korai lengyeli kultúrák telepjelenségei és emlékművei kerültek elő. Az idei kutatási eredmények mindenben igazolták a korábbiakat, mind a telepszerkezet, mind pedig a két körárokrendszer újabb szakaszait tekintve. Az É-i oldalon az I. körárokrendszer DNy-i negyedének egy szakaszát, míg a D-i oldalon a II. körárokrendszer ÉK-i, ill. Ny-i részének egy-egy részletét érintette az ásatás. A feltárt objektumok nagy része